

Praktijkmiddag Natuurinclusieve landbouw

Bedrijfseconomische analyse Mts. Van den Top –
Vaarkamp

OKTOBER 2023 | Lunteren

Bedrijfseconomische analyse?

- Manier om in kaart te brengen wat de bedrijfseconomische kenmerken zijn:
 - Opbrengsten
 - Kosten
 - Eigen arbeid
 - Eigen activa (grond, gebouwen etc.)
- Voor het melkveebedrijf, en eventuele neventak
- Om opbrengsten- en kostenstructuur te begrijpen
- Om bedrijven te kunnen vergelijken: die meer of minder natuurinclusief zijn of in andere regio's zitten

Beschrijving bedrijf Van den Top - Vaarkamp

- 60 melkkoeien, 40 stuks jongvee
- 44 hectare zandgrond
 - Waarvan 37 hectare grasland
- 1,7 GVE/ha
- Melkproductie van 460.000 liter
- Gemengd bedrijf met zowel melkveetak als pluimveetak

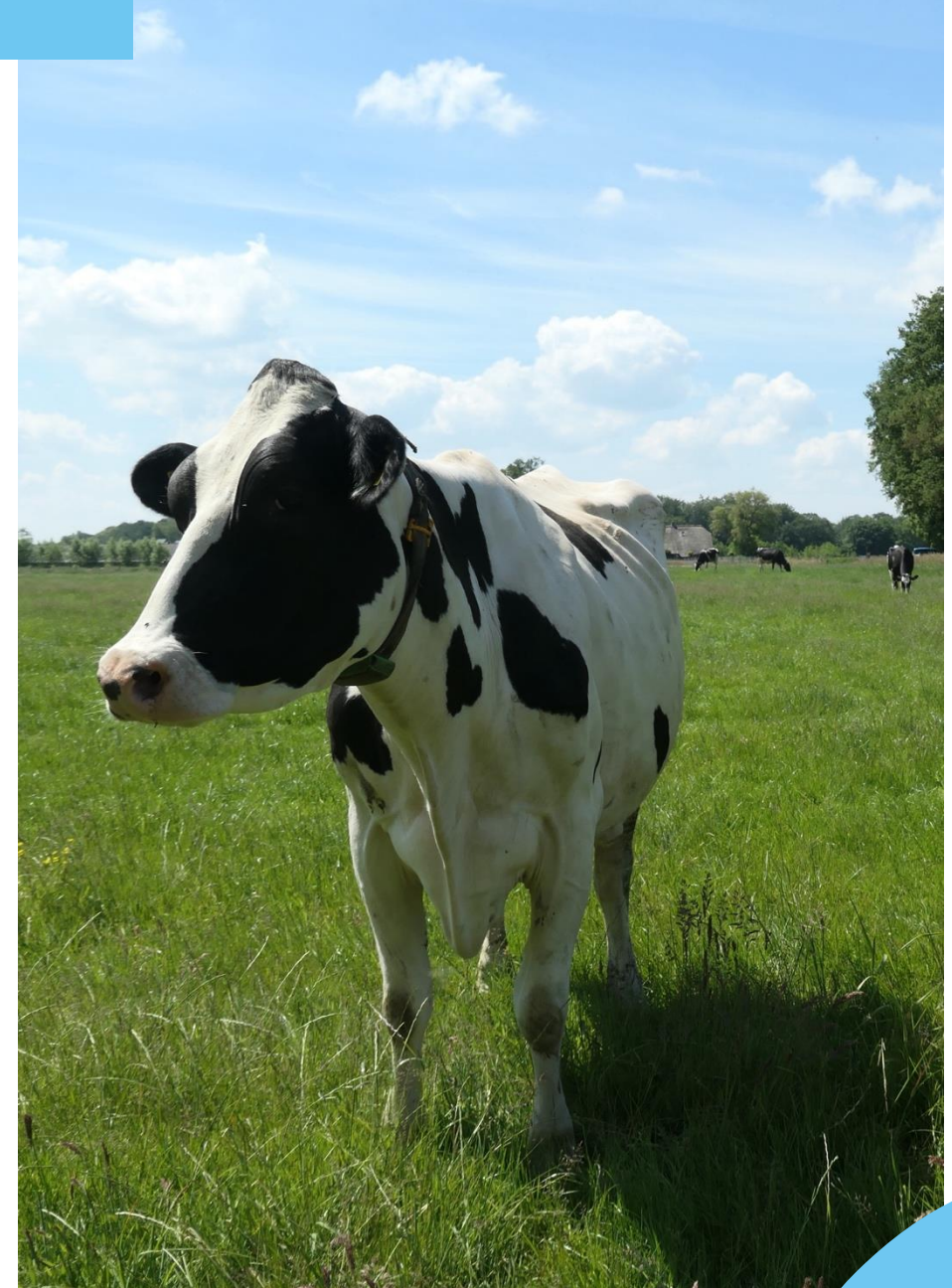

Samenvattend

- Steeds meer natuurinclusieve stappen genomen op bedrijf, o.a.:
 - Minder inputs gaan gebruiken: minder kunstmest, minder krachtvoer
 - Meer beweiding
- Dat heeft tot (relatieve) kostenbesparing geleid
 - Ondanks dat prijzen voor veel producten zijn gestegen zijn de totale kosten nauwelijks toegenomen, omdat aankoop van producten verminderde
- Toch is de melkproductie redelijk op peil gebleven
 - En door stijgende prijzen daar is de opbrengst toegenomen
- Bedrijf is met natuurinclusieve stappen efficiënter gaan werken
 - Ook het ureumgetal neemt af: van 20 in 2020 naar 18 in 2022.

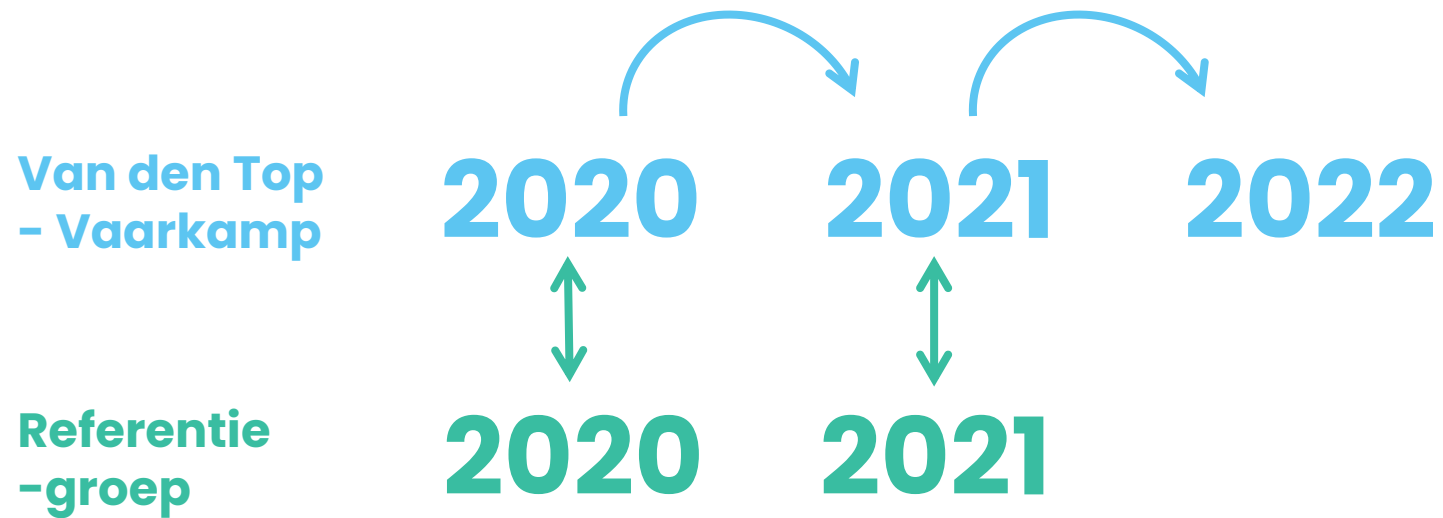
Vanmiddag bespreken we met Conny welke stappen zij heeft gezet en hoe we dat terug zien komen in de cijfers.

- Het blijft wel een zoektocht en een leerproces: elk jaar weer kijken wat en niet werkt

Vergelijking over de jaren en referentiegroep

We vergelijken de cijfers van het bedrijf over de jaren heen, en met een referentiegroep. Dit is een groep van 120 boeren uit Noord-Nederland die meedoet aan bedrijfseconomische studiegroepen.

Waar kijken we naar?

Interessant bij bedrijf: met name gelukt om kosten relatief gelijk te houden terwijl opbrengst toenam.

We kijken naar de ontwikkeling van de kosten op 2 onderwerpen:

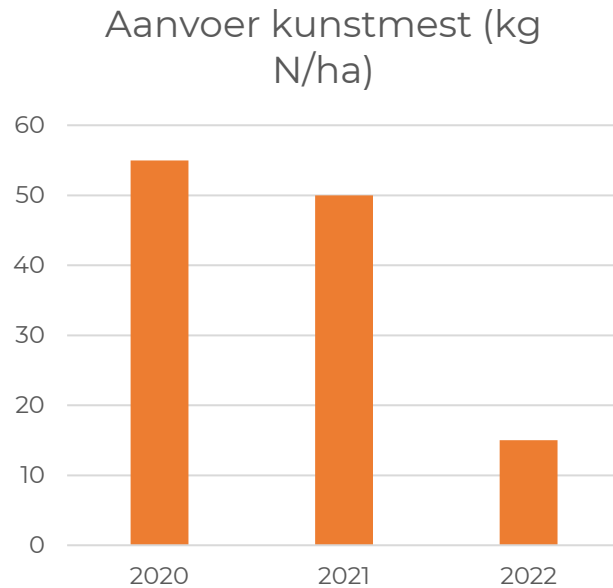
- **GEWAS**
 - De kosten voor gewasbeschermingsmiddelen, kunstmest, mineralen en zaaigoed
- **VOER**
 - De kosten voor aankoop van krachtvoer, ruwvoer, bijproducten (incl. eventuele kunstmelk)
- Daarnaast kijken we naar de opbrengsten

Tot slot korte blik op:

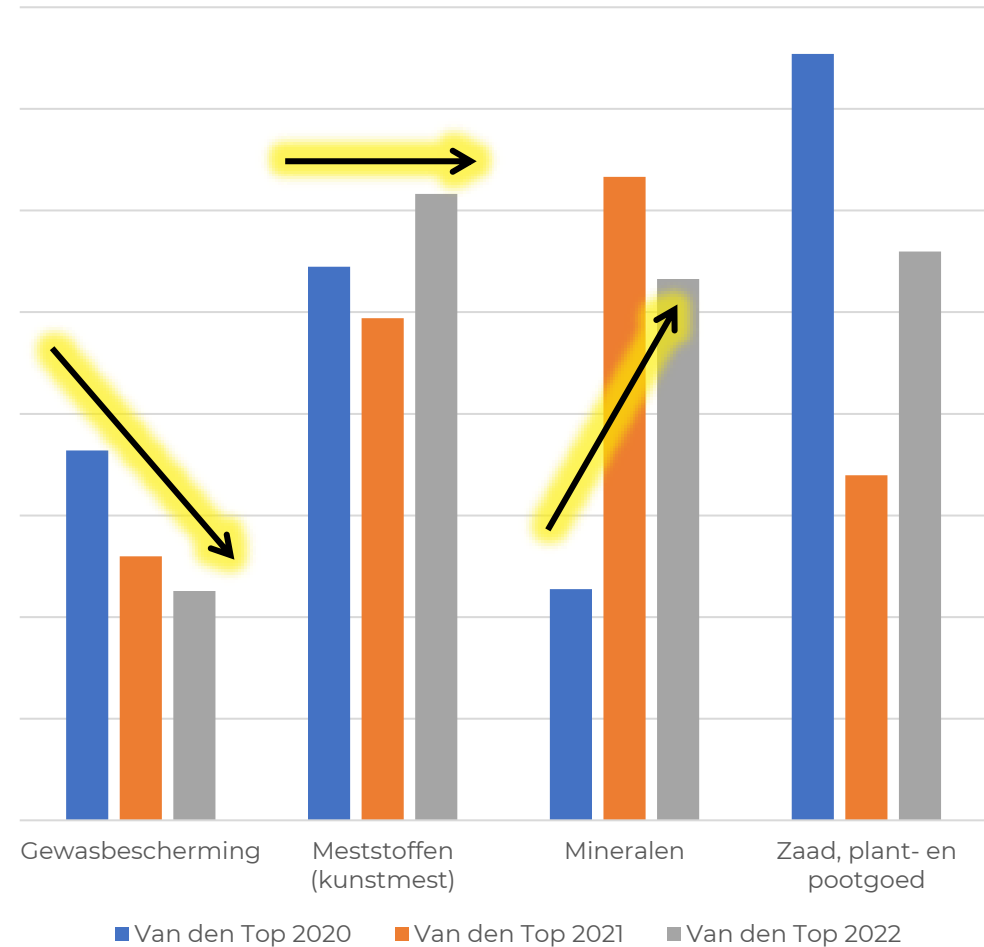
- Mestafzetkosten
- Mogelijke extra opbrengsten

Ontwikkeling kosten - gewas

- Gebruik van gewasbescherming en kunstmest neemt af met de jaren
 - Omdat prijzen voor kunstmest in 2022 erg toenemen, zien we hier hogere kosten
- Gebruik van alternatieve graslandverbetering (steenmeel, etc.) neemt wel toe

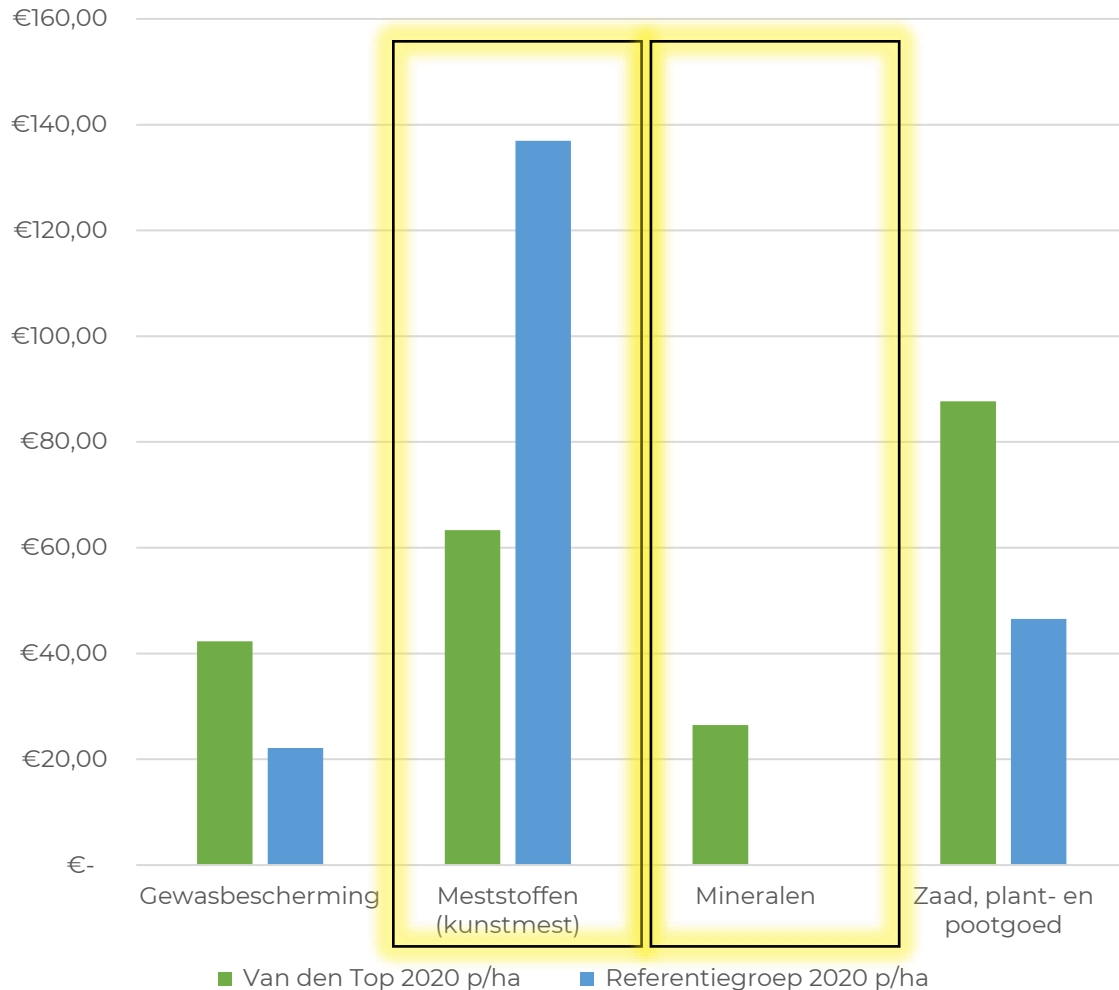

Ontwikkeling kosten gewas 2020-2022

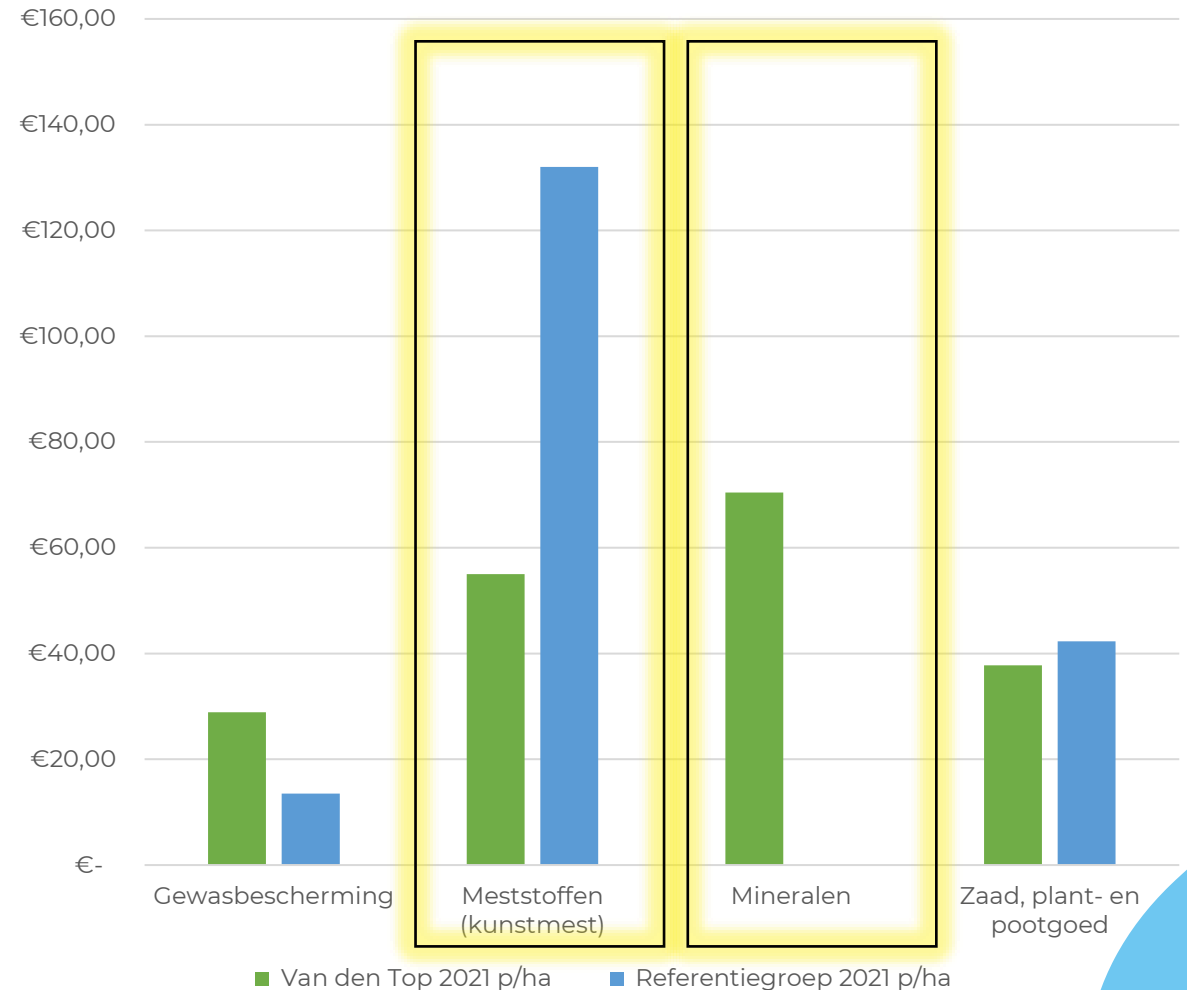

Ontwikkeling kosten - gewas

Gewaskosten per hectare: vergelijking Van den Top - Vaarkamp en referentiegroep **2020**

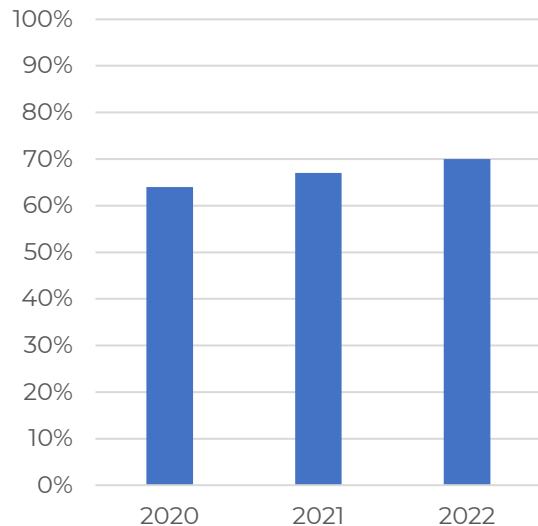
Gewaskosten per hectare: vergelijking Van den Top - Vaarkamp en referentiegroep **2021**

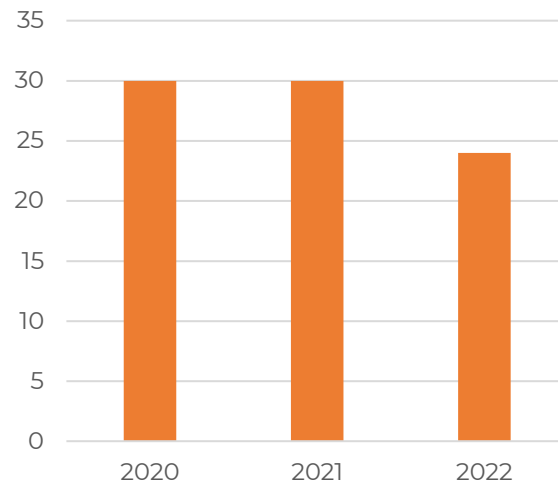
Ontwikkeling kosten - voer

- Voersysteem verandert over de jaren:
 - Meer beweiden, minder krachtvoer aankopen
- Kosten voor krachtvoer nemen wat toe
 - Ook hier: het **gebruik neemt af**, maar door **toenemende prijzen** voor krachtvoer (gemiddeld 30% hoger) blijven de kosten stijgen
- Vanaf 2020 geen kosten voor ruwvoeraankoop meer.

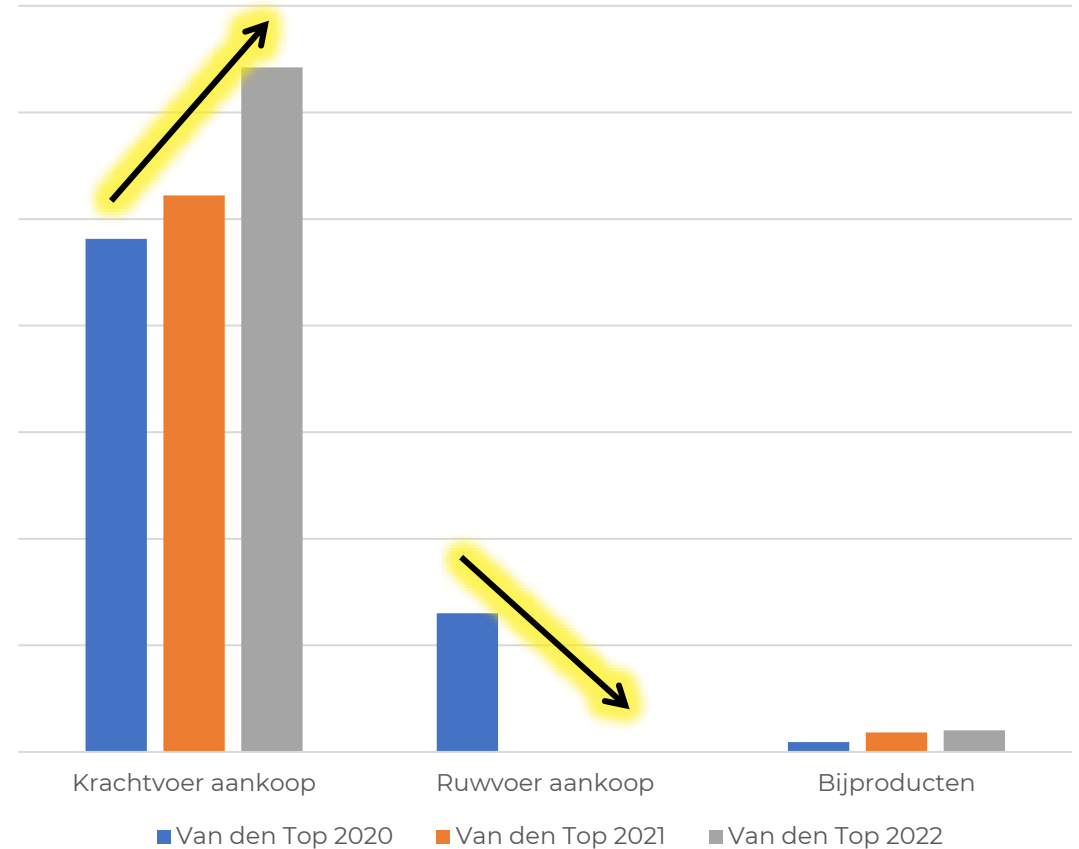
Eiwit van eigen land in rantsoen

Aanvoer krachtvoer in kilogram per 100 kilogram melk

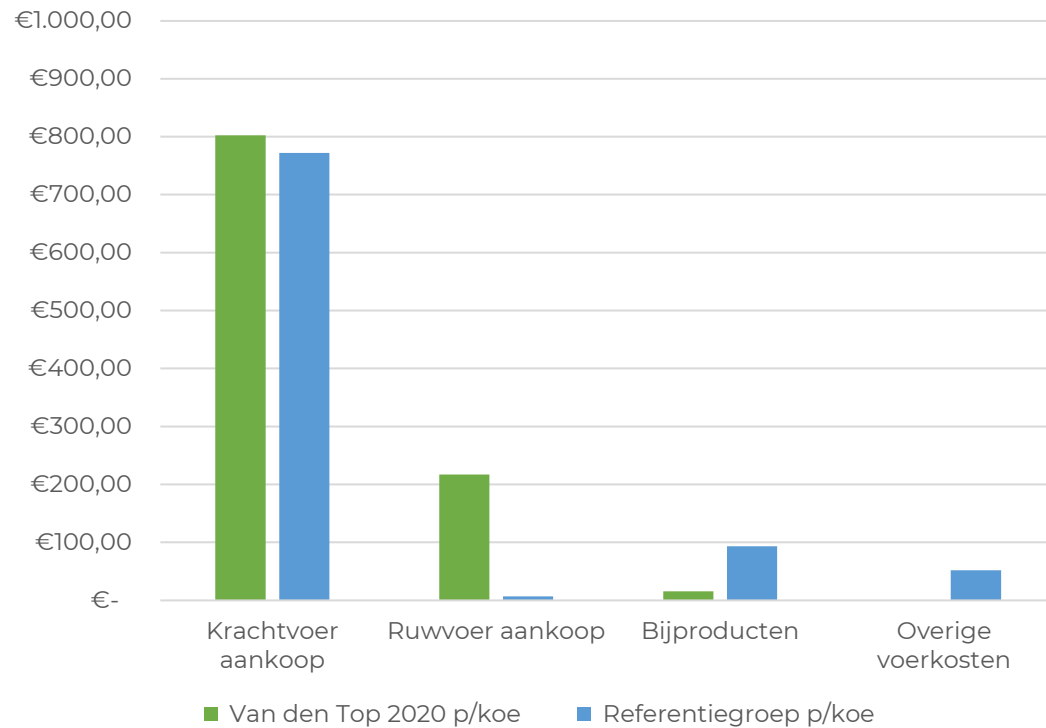

Ontwikkeling kosten voer 2020-2022

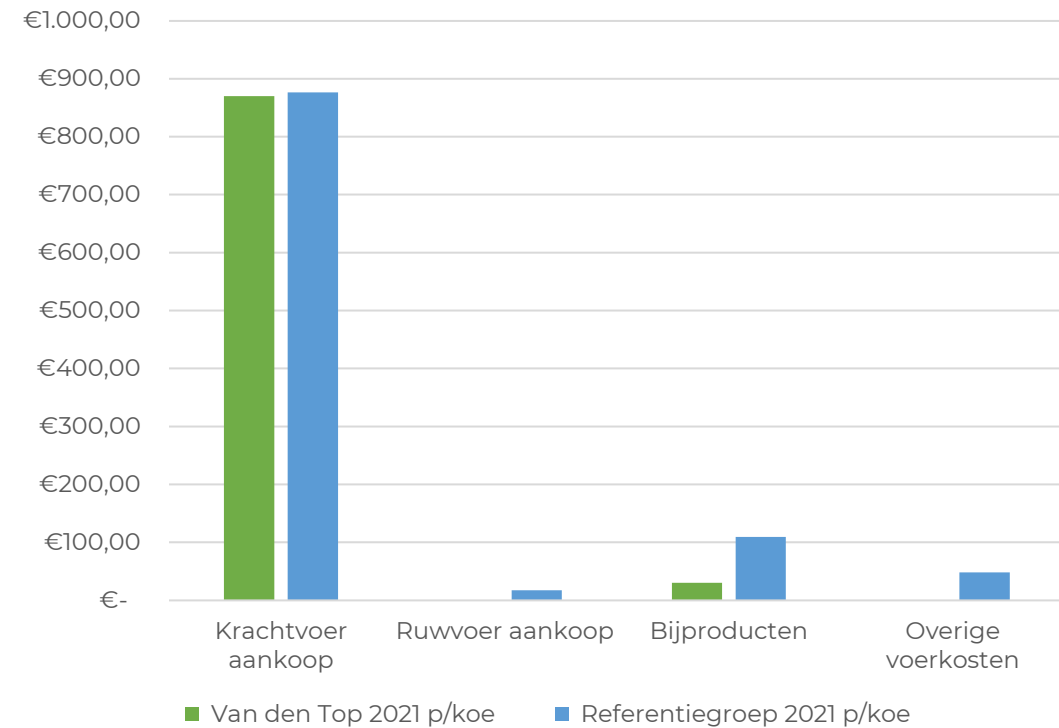

Ontwikkeling kosten – voer

Voerkosten per koe: vergelijking Van den Top - Vaarkamp en referentiegroep **2020**

Voerkosten per koe: vergelijking Van den Top - Vaarkamp en referentiegroep **2021**

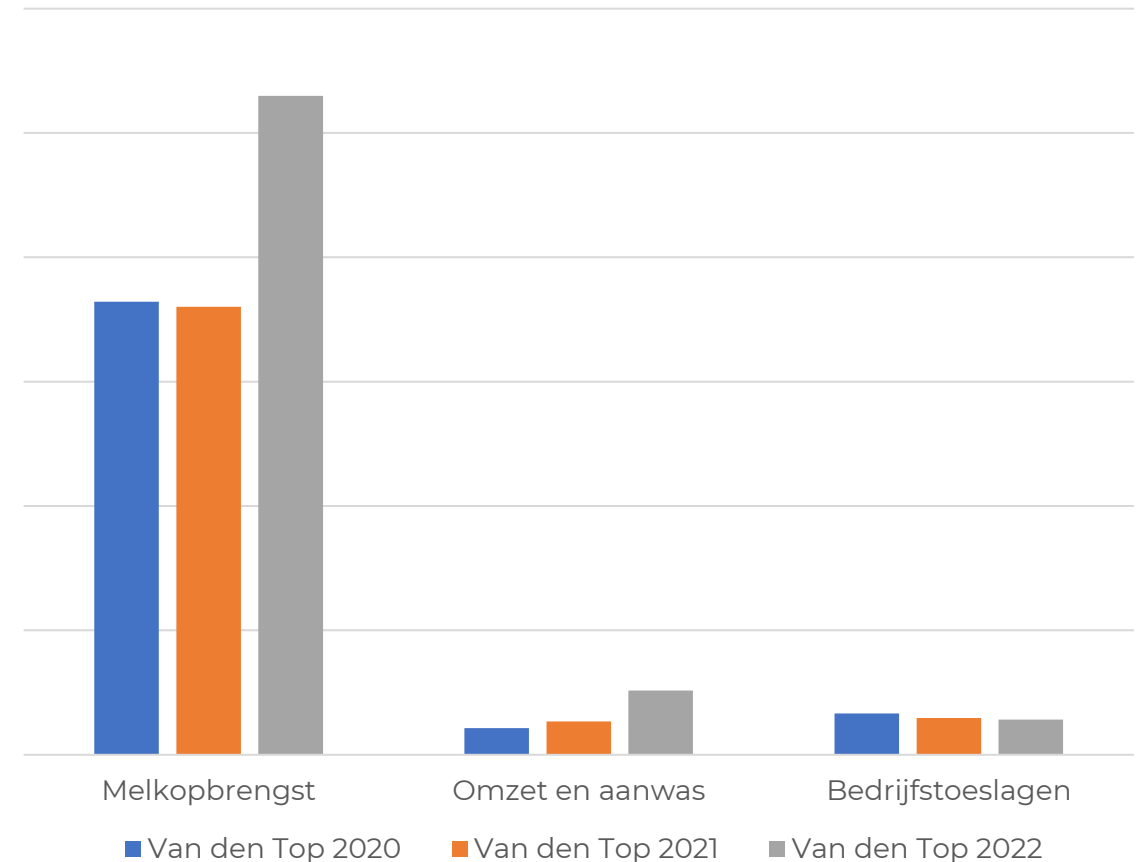

Ontwikkeling opbrengsten

- De melkproductie blijft redelijk stabiel
 - Door toenemende melkprijzen nemen opbrengsten uit melk toe in 2022
- Veestapel blijft ook gelijk
 - Hogere vee prijzen in 2022 (gemiddelde 25-30% hoger dan in 2021)

	2020	2021	2022
Totale melkproductie (kg)	478.136	461.797	476.285
Melkproductie per koe (kg)	8.315	8.073	8.073

Ontwikkeling opbrengsten 2020-2022

Mestafzet

- Er worden op het bedrijf geen kosten gemaakt voor mestafzet over de jaren
- Komende tijd zal dit voor veel bedrijven flink toenemen door afschaffing derogatie en bufferstroken
- In 2020 betaalden bedrijven gemiddeld €4.600 aan mestafzetkosten. Wordt verwacht dat deze kosten flink toe zullen nemen: voor grotere bedrijven komt dat al snel uit op €10.000 tot €30.000 per jaar
- Dit is een duidelijk voordeel voor extensieve bedrijven!

Uitdagingen en kansen

- Er gelden uiteraard ook uitdagingen:
 - Pachtgrond in de regio is duur, ligt ver van het bedrijf en beschikking erover is onzeker
 - Daarnaast is bodemverbetering een proces van de lange adem
- En nog kansen die nog niet verzilverd (kunnen) worden:
 - Meer doen met ANLb: dat moet wel aangevraagd kunnen worden!
 - Niet elke verzuivelaar of bank heeft een programma met extra betalingen
 - Pilots als Markemodel interessant, maar ook nog niet voor iedereen beschikbaar

Conclusies

- Steeds meer natuurinclusieve stappen gaan nemen:
 - Minder inputs gaan gebruiken: minder kunstmest, minder krachtvoer
 - Meer beweiding
- Dat heeft tot (relatieve) kostenbesparing geleid
 - Ondanks dat prijzen voor veel producten zijn gestegen zijn de totale kosten nauwelijks toegenomen
 - Daarnaast bijvoorbeeld ook geen kosten aan mestafzet
- Toch is de melkproductie op peil gebleven
 - En door stijgende prijzen daar is de opbrengst toegenomen
- Het resultaat neemt dan ook toe over de jaren.
- Daarnaast is er ook potentieel om opbrengsten verder te verhogen.

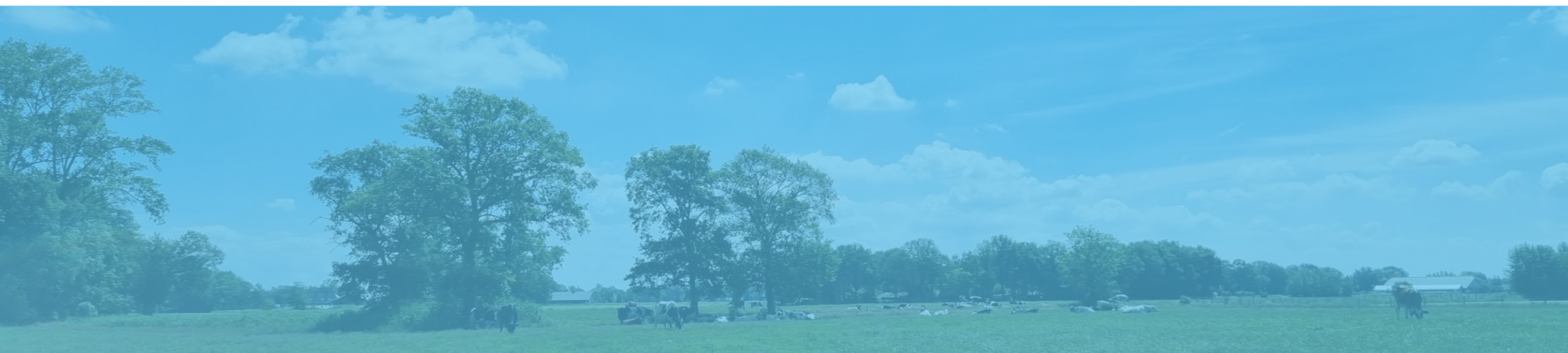
Neem contact met ons op

Merlissa Diele

Projectleider Landelijk Gebied

merlissa@natuurverdubbelers.nl

[NATUURVERDUBBELAARS.NL](https://natuurverdubbelers.nl)

[INFO@NATUURVERDUBBELAARS.NL](mailto:info@natuurverdubbelers.nl)

(+31) (0)20 - 261 94 19

PRINS HENDRIKKADE 25-1
1012 TM AMSTERDAM